

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Петя Иванова Асенова,
департамент Информатика, Нов български университет
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор”
в област на висше образование: *1. Педагогически науки*
професионално направление: *1.3. Педагогика на обучението по ...*
докторска програма *Методика на обучението по информационни технологии*

Автор: Кирина Димитрова Бойкова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра Обучение по математика, информатика и информационни технологии, Факултет по математика и информатика, Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”

Тема: Приложение на компетентностно ориентирания подход в обучението с използване на информационни и комуникационни технологии

Научни ръководители: проф. д-р Коста Гъров и доц. д-р Иван Шотлеков

Настоящото становище е написано въз основа на Заповед Р33-1676/20.04.2018 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, според която съм определена за член на научното жури, в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. На първото заседание на научното жури (Протокол №1 от 24.04.2018 г.) ми е възложено да изготвя становище за дисертационния труд на Кирина Бойкова.

Представеният по процедурата комплект от документи и материали са на хартиен и електронен носител. Те са в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ "Паисий Хилендарски" (ПУ) и позволяват да се направи реална оценка на постигнатите от нея резултати. Не съм забелязала процедурни нарушения и нередности по документите.

Кирина Бойкова завършва бакалавърска степен по английска филология със специализация по туризъм (2010 г.) и магистърска степен по превод и бизнес комуникации (2013г.) в ПУ „П. Хилендарски“.

Зачислена е в докторантура на самостоятелна подготовка със Заповед Р33-1138 от 26.3.2015 в област на висше образование 1. Педагогически науки; професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по информационни технологии. Отчислена е с право на защита със Заповед Р33-1372 от 28.03.2018 г.

Има опит като преподавател по английски език, като от 2012 – във ФМИ на ПУ.

Кирина Бойкова има много добра теоретична и практическа подготовка по информационни технологии и комуникационни умения. Използването на съвременни технологии като преподавател по английски език по естествен път я насочват към изследвания за интегриране на компютрите в чуждоезиковата подготовка на студенти, в резултат на което тя разработва дисертационен труд в областта на методиката на обучението по информатика и информационни технологии. Избраната тема на дисертационния труд „Приложение на компетентностно ориентирания подход в обучението с използване на

информационни и комуникационни технологии” е актуална за преподавателската практика в съвременното образование, поради значението на английския език за компютърните специалисти.

Представеният за становище дисертационен труд на Кирина Бойкова на тема „Приложение на компетентностно ориентирания подход в обучението с използване на информационни и комуникационни технологии” съдържа 201 страници, от които 169 страници основен текст. Той е структуриран в увод, четири глави, заключение, приноси, перспективи за развитие, списък с публикации по темата, апробация на резултатите и библиография.

В уводната част е добре обоснована актуалността на дисертационното изследване, описана е методологията, по която се провежда то, дадени са дефицитите на използваните основни понятия.

Докторантът аргументира повишаване на качеството на знанията и поставяне на високи стандарти в ИТ индустрията чрез проектиране и прилагане на компетентностен модел при подготовката на кадри на университетско равнище, като се акцентира върху необходимостта от ключови компетентности на ниво проектиране на учебното съдържание и измерване на постиженията.

Целта, която си поставя докторантът в изследването е да се конструира и апробира технологичен образователен модел с вариативно съдържание, насочен към формиране на професионални ключови компетентности у студентите от ФМИ в процеса на обучението по английски език и с помощта на съвременни информационни и комуникационни технологии.

Задачите са подходящи за постигане на целта. Обектът, предметът на изследване, изследователските методи и хипотезата са адекватно формулирани.

В уводната част е описана и структурата на дисертацията.

Тази част показва, че докторантът Кирина Бойкова има необходимата методологическа подготовка да организира и извърши цялостно изследване в сферата на образованието.

В глава първа са изследвани и анализирани основни европейски и национални документи за качеството на висшето образование с акцент на прилагането на компетентностно ориентирания подход и информационните и комуникационните технологии в обучението. Направен е анализ на познатата на докторанта научна литература по изследвания проблем, който насочва към рамката на разработения компетентностно-ориентиран модел за обучение. Авторът откроява важни изисквания на сектор Информационни технологии към образованието и на тази основа определя концептуални групи общи и специфични компетенции, необходими за успешна професионална реализация в сектора на ИТ. Разгледани са възможностите за интегриране на ИТ в компетентностно ориентираното обучение.

Глава втора предлага теоретично обоснован технологичен образователен модел за формиране и развитие на професионални и ключови компетентности чрез чуждоезиковото обучение на студентите. Този модел включва цели на обучението, учебно съдържание, учебни задачи, организиране и провеждане на обучението, оценка на пости-

женията. На основата на този модел е разработена авторска система от осем, логически свързани помежду си теми. Всяка компетентност, включена в модела, е описана чрез следните компоненти: наименование на компетентността; препоръчително ниво на проявление; компетенции, определящи компетентността (поведенчески индикатори); пътища за придобиване и инструменти за оценяване на компетентността. Тази глава е съществена за приносите на докторанта.

Глава трета представя организацията на емпиричното изследване – цел, хипотеза и етапи на педагогическия експеримент; формиране на групите, участващи в изследването; определяне на съвкупността от променливи; провеждане на педагогически експеримент. Обоснован е изборът на методически инструментариум за целите на емпиричното изследване. Предложена е методика за оценка на компетентностите и компетенциите, включени в модела.

В глава четвърта е обоснован подборът на статистически методи за обработка на получените експериментални данни. Обработката включва количествени и качествени методи. Обработените данни са анализирани и интерпретирани. Изводите са използвани за потвърждаване на хипотезата и за формулиране на предложения за по-нататъшно развитие развитие на разработения технологичен образователен модел.

Докторантът има визия за развитие на дисертационното изследване, свързано с разширение на предложени педагогически модел.

Кирина Бойкова познава литературата по темата на изследването. Използваните информационни източници са 200 на брой, като 87 са на английски език.

Трудът съдържа необходимите компоненти на докторска дисертация и отговаря на изискванията за научно-методическо изследване в областта на висше образование.

Авторефератът е в съответствие с дисертационния текст и дава представа за методологията на изследването, постигнатите резултати и приносните елементи. Езикът, на който са написани дисертацията и автореферата е точен, ясен и научно издържан. Оформлението на дисертацията и автореферата е много добро. Считам, че формулираната цел е изпълнена и хипотезата – потвърдена.

По темата на дисертацията са представени 7 публикации. От тях 5 са на английски език. От всички работи 4 са самостоятелни, а 3 са публикувани в чужди издания. Този брой е **напълно достатъчен** за придобиване на научната и образователна степен „доктор“. Спазени са правилата на научната етика и няма публикуван един и същ ръкопис на повече от едно място. Няма и плагиатство. Докторантът не е представил данни за забелязани цитирания на свои публикации.

Признавам посочените от докторантката **приноси** в дисертационния труд и считам, че те са достатъчни за присъждане на образователната и научна степен доктор по методика на обучението по информационни технологии.

Запознаването с текста на дисертацията ми дава основание да смятам, че работата е самостоятелно изследване, дело на докторанта.

Въпроси:

1. Запознат ли е докторантът с European e-Competence Framework?

2. Предлаган ли е разработеният от БСК стандарт за компетентности по ИТ на студентите?

Представеният от Кирина Бойкова дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” и специфичните изисквания на Факултета по математика и информатика при ПУ „Паисий Хилендарски“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Дисертационният труд показва, че докторант Кирина Бойкова притежава необходимата подготовка по научната специалност „Методика на обучението по информационни технологии”, като демонстрира качества и умения за самостоятелно планиране, провеждане на научно изследване и анализ на резултатите.

Въз основа на гореизложеното давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, описано в дисертационен труд и автореферата, за постигнатите резултати и приноси, и **предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ”доктор” на Кирина Бойкова** в област на висше образование: 1. **Педагогически науки**, професионално направление 1.3. **Педагогика на обучението по...**, докторска програма **Методика на обучението по информационни технологии.**

доц. д-р Петя Асенова

pasenova@nbu.bg

3. 05. 2018 г.